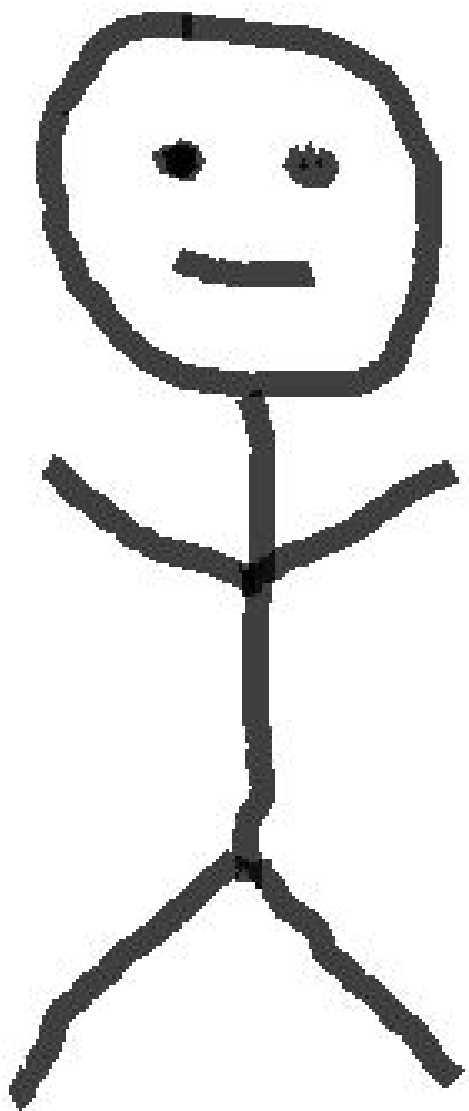

RINGERIKE
KOMMUNE

Temamøte om tjenester og tiltak for ungdom i Ringerike kommune

16.06.2022

Petter

En Petter, som faller
utenfor, koster
samfunnet 16 mill.
kroner fra de er 19-62
år

10 drop-outs kan
potensielt koste kroner
160 millioner kroner
for kommune og stat.
Våre skattepenger.

Ungdomstrappa 13-30 år

13-16 år
Ungdomsskoleelever

Aktører

Lærere, miljøveiledere, helsesykepleiere, fysioterapeuter, ergoterapeuter, kommunepsykolog, helsestasjon for ungdom, PPT, SLT-koordinator, ungdomskontakt, rus- og psykisk helse, koordinerende enhet, krise- og kompetansesenteret, barnevern, politi, skolefraværsteamet, BUP, FACT ung, Frivilligsentralen (natravner) Positiv Oppvekst.- Røde kors

Arenaer

Trinnmøter i skolen, spes.ped-møter i skolen, fagteam inkl. politi, samarbeidsmøter med BUP, tverrfaglige møter på Familiens hus, Familierådet, ansvarsgruppemøter og samarbeidsmøter med ungdom og familier.

16-25 år
Videregående elever, lærlinger

Aktører

Det samme som 13-16 med følgende tillegg:

Videregående skole, minoritetsrådgiver, avdeling for psykisk helse og rus, NAV, programrådgivere for flyktninger, pedagogisk psykologisk oppfølgingstjeneste (PPOT), Ung Invest.

Arenaer

Elevtjeneste, rådgivertjeneste. ulike samarbeidsmøter mellom aktørene.

«Aktiv jobb i skolen» - samarbeid mellom skole, kommune og NAV (lavterskeltilbud hvor ungdom kan oppsøke hjelpeapparatet på skolen eller saker kan meldes inn)

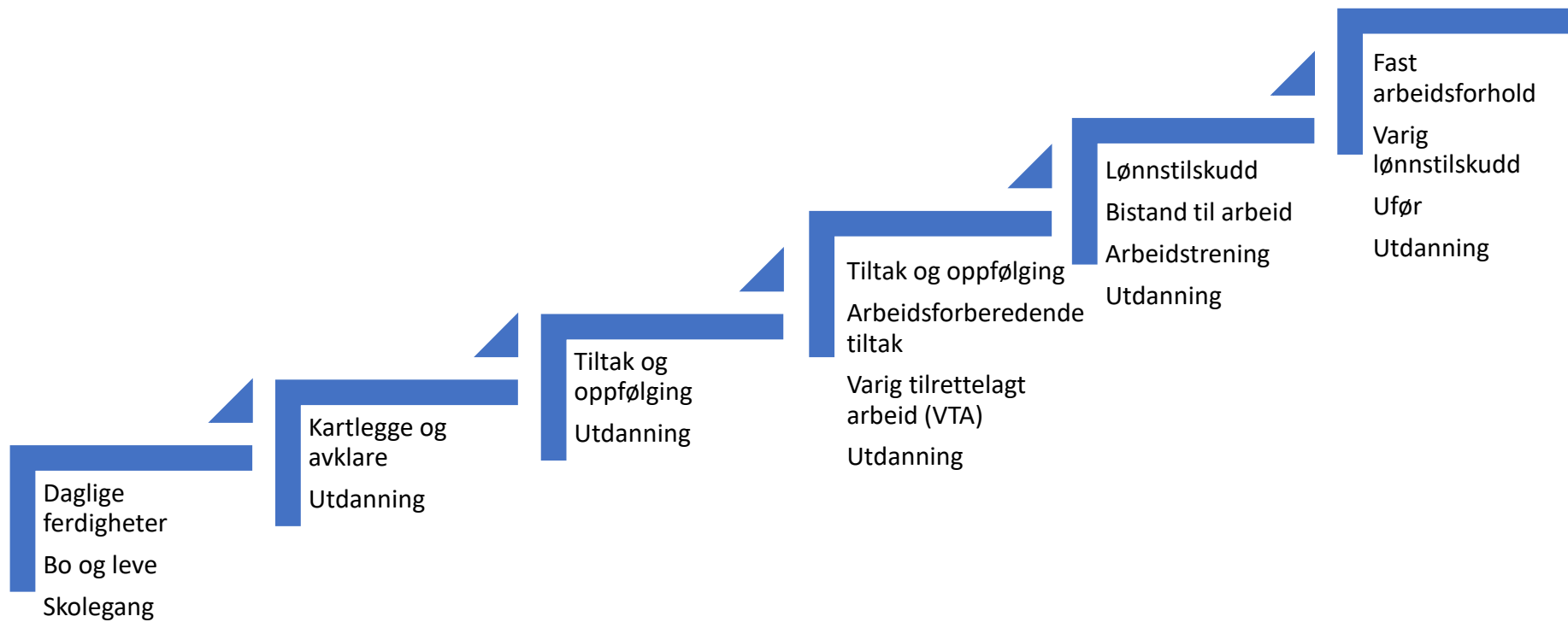
18-30 år
Alle

Aktør

NAV, de fleste kommunale tjenester nevnt under 13-16 og 16-25, Boligtjenesten, Tildelingskontoret, DPS, fastleger, tannleger, Karrieresenteret, USN, OPUS, opplæringskontoret, Fontenehuset, leverandører av innkjøpte tjenester (f.eks. Menova, Adaptor, Blå kors Stjernegruppen, Fretex, Ifront, Kirkens bymisjon m.fl.).

Arenaer

Hovedsakelig møter med ungdommen selv, alene eller sammen med andre aktører. Samarbeidsmøter med diverse aktører.

Oppfølgingstjenesten (OT)/PPOT Ringerike Hole Jevnaker

Informasjon om målgruppe, status, tilbud/tiltak, samarbeidspartnere og behov
Jens Erik Dahl, tlf 41 46 42 41, mail jensd@viken.no

Hva er OT sin oppgave? Opplæringslova

- Oppfølgingstjenesten (OT) er en, fylkeskommunal, gratis lovpålagt tjeneste for ungdom som har rett til videregående opplæring, men som ikke har skoleplass eller arbeid. OT hjelper til med å finne ut hvilke muligheter som er aktuelle for den enkelte.
- **Hvem kan få hjelp?**
- Du som er mellom 15 og 21 år og som har rett til videregående opplæring, men som
- ikke har søkt videregående skole eller læreplass
- ikke har tatt imot tildelt skole- eller læreplass
- har avbrutt opplæringen før den er ferdig
- ikke er i arbeid
- har tapt opplæringsretten på grunn av bortvisning eller ved heving av lærekontrakt/opplæringskontrakt

Opplæringslova

- **§ 3-6. *Oppfølgingstenesta***
- Fylkeskommunen skal ha ei oppfølgingsteneste for ungdom som har rett til opplæring etter [§ 3-1](#), og som ikkje er i opplæring eller i arbeid. Tenesta gjeld til og med det året dei fyller 21 år. Tenesta omfattar også ungdom som har tapt opplæringsretten etter [§ 4-6](#).

OT Ringerike Hole Jevnaker

- Ha oversikt og «holde orden» på alle ungdommer i 3 kommuner + ungdom fra Krødsherad som velger Hønefoss
- Veiledning og råd; jobb og arbeidsliv eller opplæring/skole
- Avklaringsmøter med skolene, HOVS, RIVS og TVS og UngInvest
- Samarbeid med UngInvest, lokale NAV'ene og skolene. Årshjul
- Samarbeid med andre; kommuner, BUP, barnevern, fagopplæring, opplæringskontorer mm
- Systemarbeid: Autismespekterfortyrrelse – prosjekt, overgang skole-arbeid
- Rapportering til Udir 3 ganger pr år
- Aktuelt nå: Ikke-søkere til vgo – 147 ungdommer (inkl. private søkere) og «usikker høst»-ungdommer

Fullføringsreformen som kommer

- Fra 2024
- OT sin målgruppe 16-24 år, mer frafallsforbyggende arbeid(?)
- Mer fleksibel opplæring – bruk av moduler, kompetansevurdering, individuelle tilpasninger og tilrettelegging. Alle skal få mulighet til å slutføre vgo «på sin måte»
- og for å få dette til trengs innsats fra alle – også kommunene

Status ungdommer i OT pr. dato

- Skoleåret 2021/2022:
- Har sluttet/avbrutt opplæring: 68 – Ringerike (R): 48
- Terminert/avbrutt lærekontrakt: 10
- Er i jobb/arbeid: 56 – R: 40
- Tiltak i NAV: 46 (ikke lære plass høst 21, trenger hjelp til jobb, trenger mer istandsetting mm) – R: 35
- Helseutfordringer, syk/behandling: 15 – R: 8

Status forts.

- Ønsker ikke veiledning og hjelp fra OT: 13 – R: 8
- Er under veiledning og oppfølging fra OT: 30 – R: 26
- Flyttet utland: 11 – R: 10
- Folkehøgskole: 7 – R: 6
- UngInvest og undervisningstilbud HOVS (privatist): 27 – R: 21
- Er elever, frafallsførebyggende (avklaringsmøter): 77 – R:31
- Kuriøst: 1 i militæret, 2 har omsorg for barn

Aktuelt -behov

- Målgruppa og de som OT til enhver jobber med eller som tar kontakt er **forskjellige og trenger ulik tilnærming.**
- OT lokalt/»Buskerud» har egentlig ingen egne tiltak
- Opplæring/skole eller jobb/arbeidsmarked er bakteppe/fokus i veiledning og oppfølging.
- UngInvest er tilgjengelig for OT ungdom som ønsker det (kursdeltaker)
- Undervisningstilbud Hønefoss vgs, fellesfag (yrkesveien), privatisteksamen

Aktuelt – behov fortsetter....

- Ringerike karrieresenter – gruppeveiledning/individuell karriereveiledning «etter nærmere avtale» - OT er tilknyttet sentret
- Lokale NAV (Ringerike=hoved-NAV) er en sentral samarbeidsaktør for OT – de kan ha tilbud/tiltak som er relevante – fra 18 år. Årshjul NAV Ringerike - PPOT
- OT jobber/er i kontakt med ungdom som trenger fleksibel tilnærming og tid for istandsetting til opplæring eller arbeid. Det kan være ungdom som har isolert seg, avhengighetsutfordringer, falt ut, ikke fikser seg helt, helseutfordringer, mista helt troen på «come back» til vgo.

..... behov

- Sett fra OT sin side (har et massivt grunnlag for uttale seg): Det vil være svært nyttig om Ringerike kommune velger å satse på tilbud/tiltak for noen av innbyggerne i målgruppa til OT – selv om de opplæringsmessig er fylkeskommunalt ansvar. NB! Rett til vgo, men det er helt frivillig.
- Matchbox, eksempelvis: OT har god kjennskap til tilbudet og mener det har riktig og fleksibel tilnærming til ungdom som trenger istandsetting for å komme seg videre (arbeid eller opplæring). OT har (dessverre) ikke hatt anledning til direkte å nyttiggjøre seg av det så langt (ref krav om økonomisk sosialhjelp/NAV)
- «Ikke på bekostning av, men i tillegg til» - ulik tilnærming gir mer presis hjelp og bistand til «OT-ungdom» - flere kan fullføre, flere bidrar til å løse behovet for arbeidskraft og har etterspurt kompetanse og ferdigheter.

Kul tur

Øyvind Norstrøm
Kultursjef

16.06.22

Skaperkraft ?

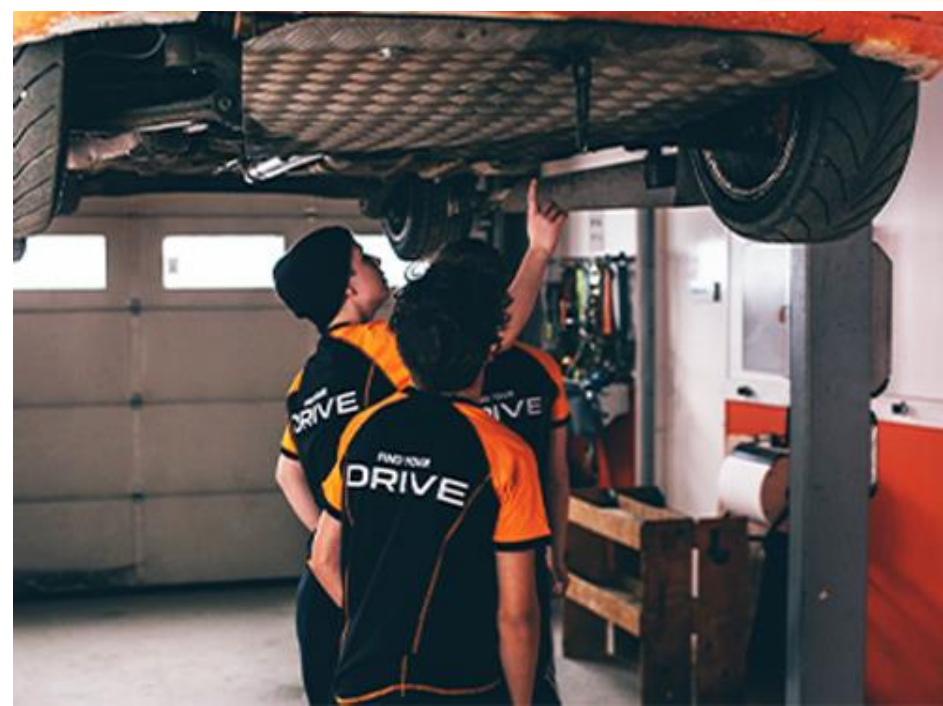
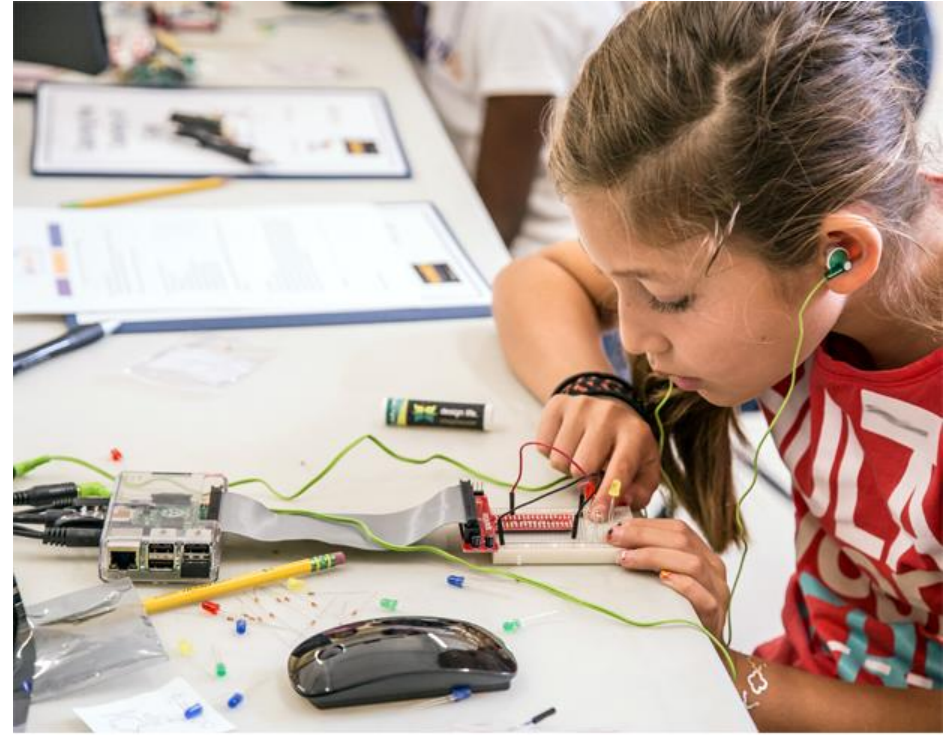
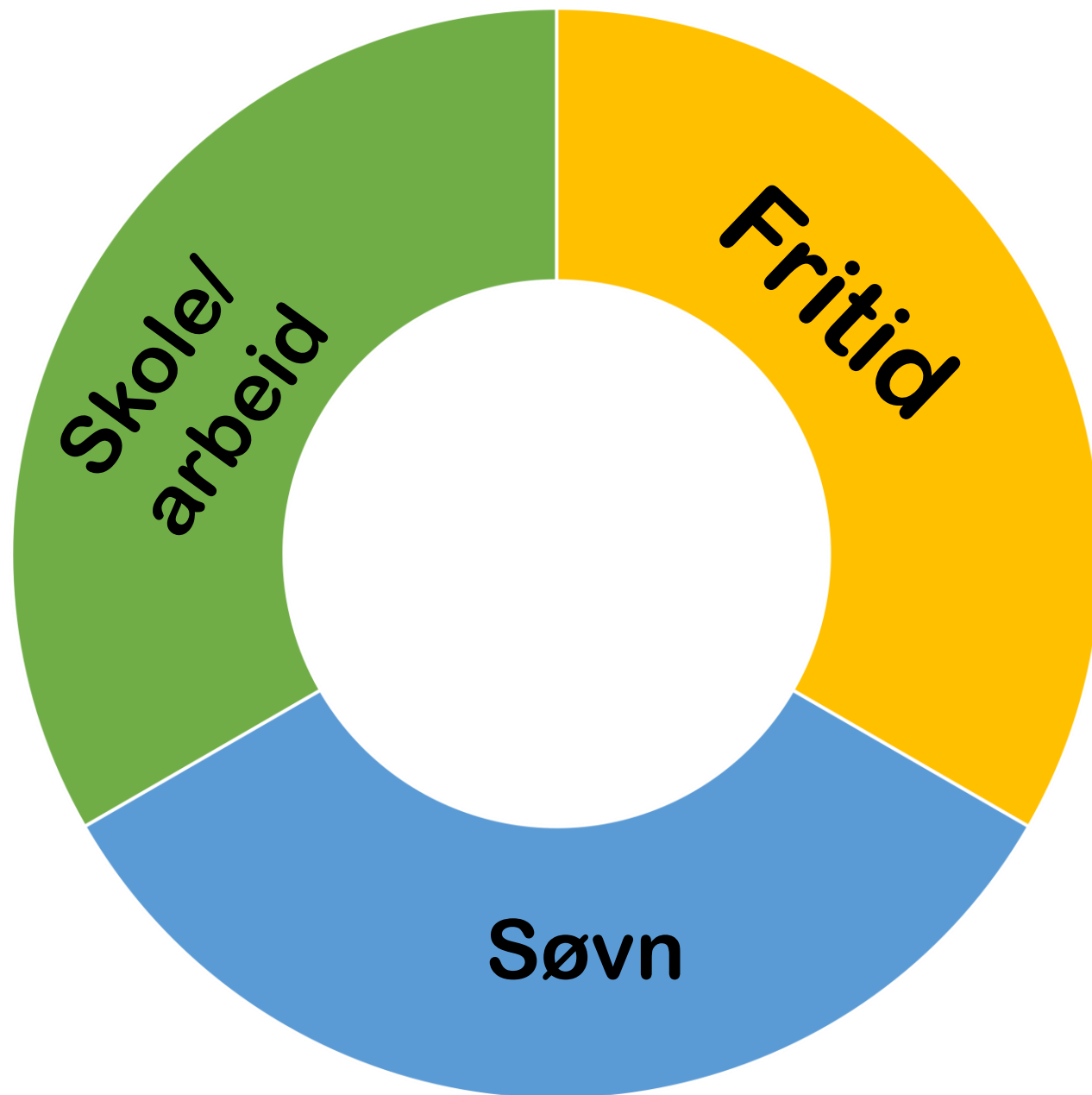
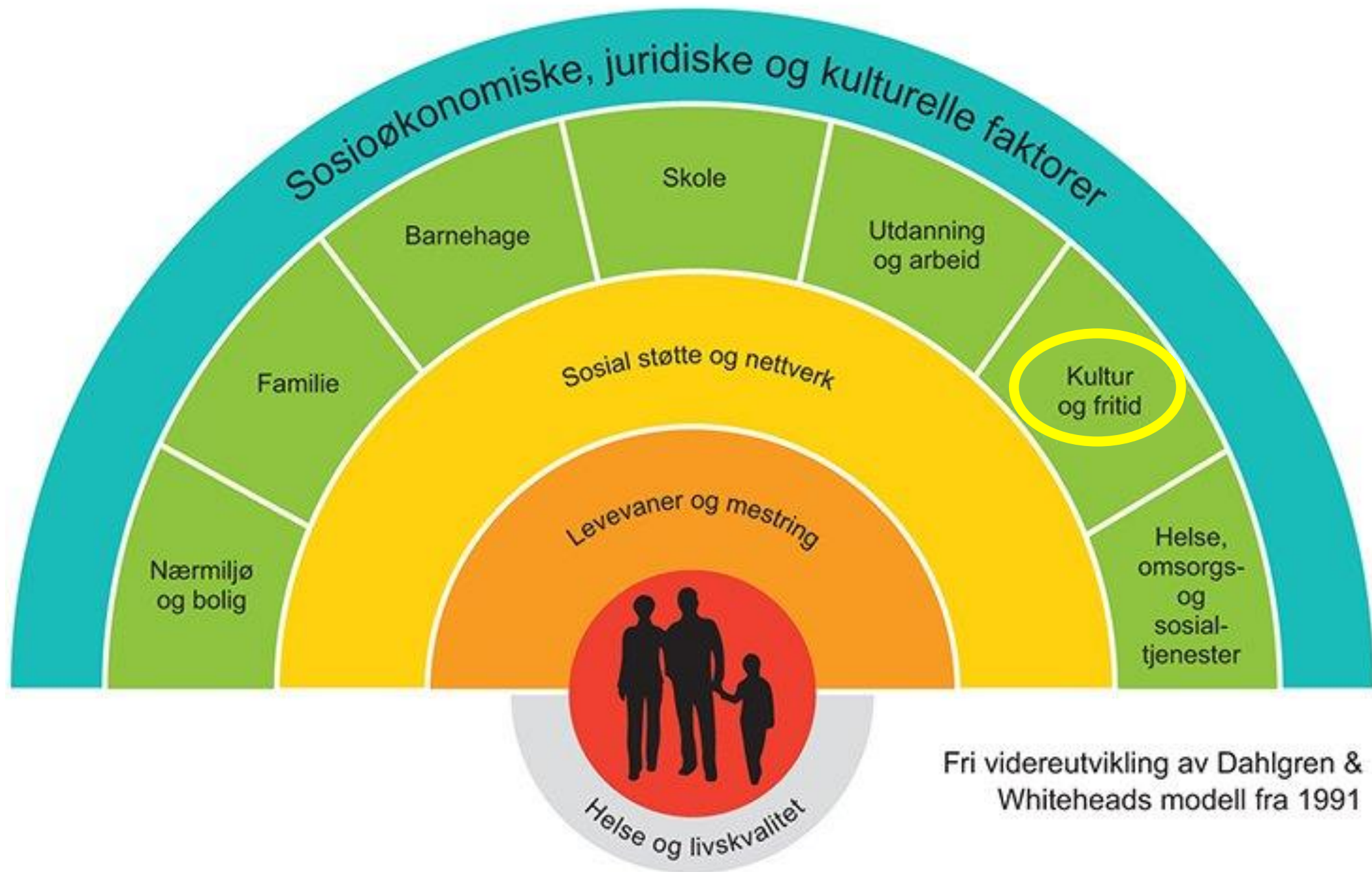

FIG. 1:

«Livet sjøl»

Fri videreutvikling av Dahlgren & Whiteheads modell fra 1991

Lov om offentlege styresmakters ansvar for kulturverksemd

§ 2. Med kulturverksemd meiner ein i denne lova å

a) skapa, produsera, utøva, formidla og distribuera kunst- og andre kulturuttrykk,

b) verna om, fremja innsikt i og vidareføra kulturarv,

c) delta i kulturaktivitet,

d) utvikla kulturfagleg kunnskap og kompetanse.

Barn og
unges
stemmer –
kunst
og kultur

Innspill til barne- og ungdoms-
kulturmeldingen

offentlige styresmakter for kulturverksemd

irverksemd med

user

«Et sted du kan være som ingen andre,
eller som alle andre.»

Gut, 18 år

berøra kulturarv,

kunnskap og kompetanse.

Oppleve

Skape

Inspirasjon

Oppleve

Formidling

Skape

«Kulturens kretsløp» (og læringens kretsløp)

Læring
Mestring
Felleskap
Identitet

Folkehelse
Toleranse
Samhold
Demokrati

Organisert

Idrettslag

Kulturskole

Kor

Korps

Annet foreningsliv

Uorganisert

Egenaktivitet / hobbyer

Fritidsklubber

Uformelle møteplasser

Bibliotek

UKM

Organisert

Idrettslag

Kulturskole

Kor

Korps

Annet foreningsliv

**Hvor mange
deltar?**

Organisert

Idrettslag

Kulturskole

Kor

Korps

Annet foreningsliv

10 år

Aktive 9/10

1/10

Organisert

Idrettslag

Kulturskole

Kor

Korps

Annet foreningsliv

13 år

Aktive 7/10

3/10

Organisert

Idrettslag

Kulturskole

Kor

Korps

Annet foreningsliv

18 år

Aktive 4/10

6/10

Organisiert

Organisiert

Uorganisiert

RINGERIKE
KOMMUNE

**Hva er
kommunens
ansvar?**

FNs barnekonvensjon - artikkel 31

**«Alle barn har rett til hvile, fritid og lek,
og til å delta i kunst og kulturliv.»**

NORGES LOVER

LOVSAMLING FOR
RETTSLÆRE
2021–2022

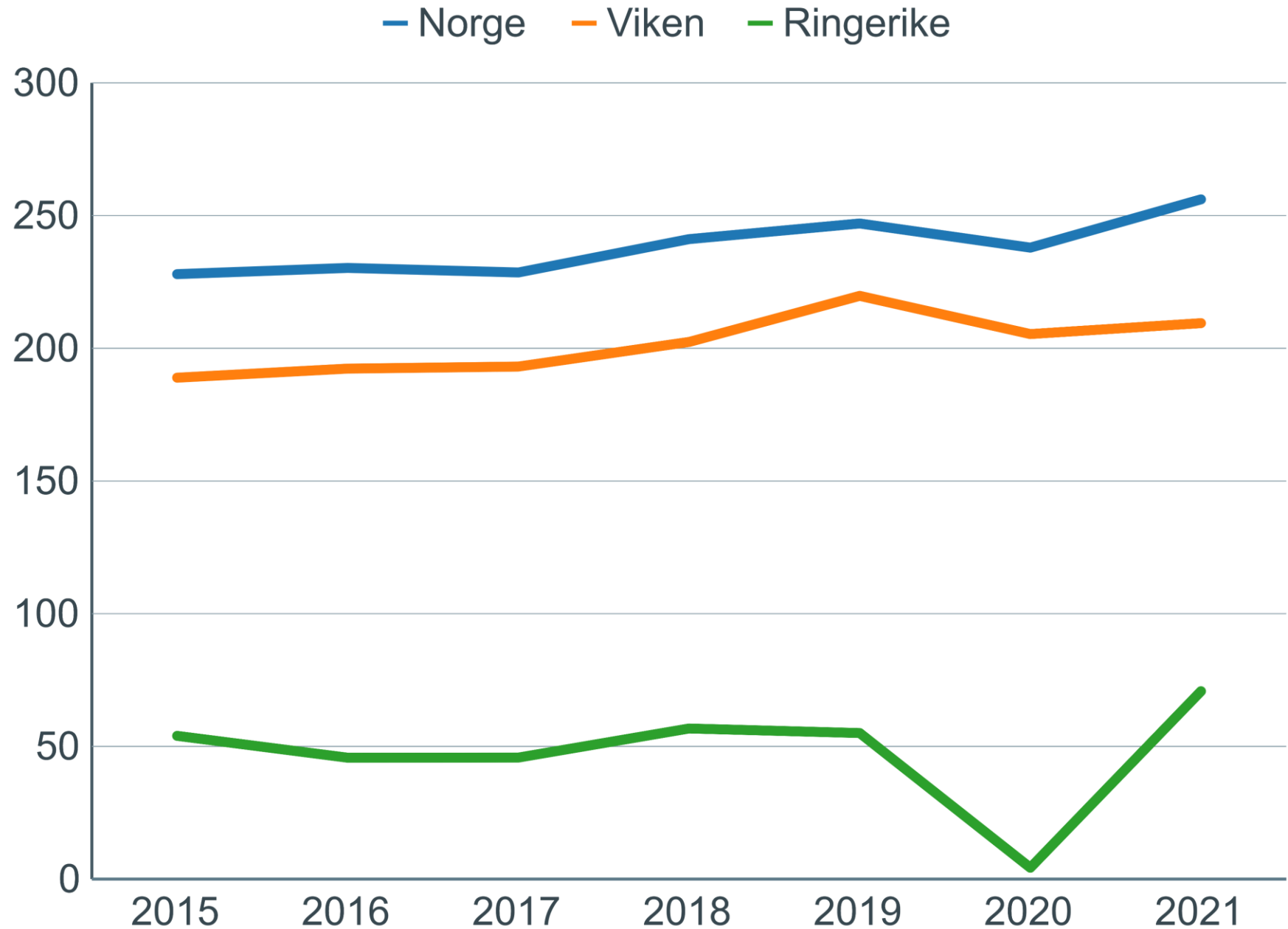
Lov om offentlege styresmakters ansvar for kulturverksemd

§ 4.

(..) kommunen skal syta for (...) verkemiddel og tiltak som fremjar og legg til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd (..)

Kommunale utgifter

Aktivitetstilbud barn
og unge

Fritidsklubber

Hønefoss Sokna Nes Tyrstrand

Fritidsklubber

Hønefoss Sokna Nes Tyristrand

A group of teenagers are dancing in a room decorated with colorful balloons. The room has a casual, indoor setting with a wooden table and a chalkboard in the background. The teenagers are wearing casual clothing like hoodies and jeans. Some are making peace signs or raising their fists. The overall atmosphere is festive and energetic.

Fritidsklubber

Hønefoss Sokna Nes Tyrstrand

29 04 2022

Fritidsklubber

Hønefoss Sokna Nes Tyrstrand

Biblioteket

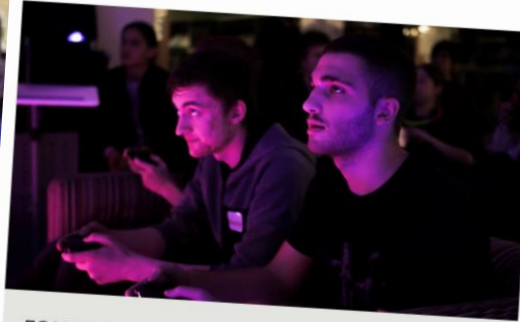

Gaming
i stua

– Jeg hadde ikke trodde det skulle dukke opp så mange. Det er helt fantastisk! sier prosjektansvarlig Victoria Koch fra kulturenheten i Ringerike kommune.

FOKUSERT: Ingen kunne påvirke konsentrasjonen til Florian Rrahmani under et spennende spill av Smashbros. Foto: Minda Solli Persvold

Forebygger angsten

I forkant av den store markeringen gikk prosjektgruppen en runde blant de unge for å høre hvilket arrangement de kunne tenke seg.

ENGASJERTE: Ina Andreassen og Guro Oshjell viser et stort engasjement for Hans Martin sine interesser. Foto: Minda Solli Persvold

Begge er vitne til mye spilling fra sønnen Hans Martin (14) sin side, og ønsket å få en større bevissthet rundt den utbredte hobbyen blant dagens ungdom.

– Jeg vil si jeg fikk en stor «eye-opener». Nå har jeg fått en større klarhet rundt fordelene ved spilling, og ulempene ved at voksne fratar ungene deres største fritidsaktivitet, forteller Ina.

Kvalitet

Mangfold

SPILLHUSET

Deltager

Mentor

Leder

Kulturstrategi

**Temaplan
Bibliotek**

Kunststrategi

**Temaplan:
Fritidstilbud og
ungdomskultur**

Meld. St. 18

(2020-2021)

Melding til Stortinget

Oppleve, skape, dele

Kunst og kultur for, med og av barn og unge

RINGERIKE
KOMMUNE

Ungdomskontakten

Laila Krokengen

- Lena Dahl. Jobbet som ungdomskontakt siden 2002.

- Leila Khalayli. Jobbet som ungdomskontakt siden 2011.

- Heidi Torstensrud – jobbet som ungdomskontakt siden 2011.

- Laila Krokengen – jobbet som ungdomskontakt siden 2019.

Hvordan jobber vi i ungdomskontakten

- Ungdomskontakten er for alle ungdommer i alderen 13-23 år og deres foreldre/foresatte.
- Ungdomskontakten er først og fremst en voksen som tar ungdommer og deres behov på alvor.
- Ungdomskontakten jobber der ungdommen er og på deres premisser. Vi har egne lokaler på ungdomsplassen pr. dags dato.
- Vi er ute på gata, i sentrum, på torget, på Kuben, innom Freezone, fritidsklubber og på ungdomskolene i Ringerike.
- Kort sagt så er vi der ungdom ferdes. Ungdomskontakten er et frivillig og forebyggende tilbud.

- Når vi skal jobbe forebyggende opp mot utsatt ungdom, er måten vi går fram på svært viktig. For å kunne gjøre en god jobb, må vi først og fremst skape en god relasjon til de vi ønsker å jobbe med. Denne relasjonen tar ofte tid å skape, men vil være viktig i det videre arbeidet vårt.
- Vi er der over tid for ungdom uavhengig av hvem de er og hva de har gjort tidligere.

Våre tilbud:

- Sisterhood
- Brotherhood
- Lunsjgruppe på skolene
- Individuell samtaler/oppfølging
- Veiledning/samtaler med foreldre
- Ulike aktiviteter etter skole og i skoleferier.

- Skole
- Helsesykepleiere/ skolehelsetjenesten
- Miljøveiledere
- SLT koordinator
- Politi
- Barneverntjenesten
- Foreldre
- Næringslivet i sentrum
- Frivillige organisasjoner

RINGERIKE
KOMMUNE

Ungdomsplassen

Tone Skålien

- **Holtenutvalget**, ad-hoc utvalg vedtatt i kommunestyret 24.11.2016.
- **Holtenutvalgets forslag**, saksfremlegg 07.08.2017, tiltak 14 punkter, punkt 3.
- **Formannskapet vedtak**, november 2018, 1,5 mill. i driftsmidler til utprøving i 2019.

- Behandling i Formannskapet 16.06.2020
- Saksprotokoll Arkivsaksnr.: 20/2466-2 Arkiv: G11 Sak: 90/20 Saksprotokoll - Møteplassen for ungdom Vedtak i Formannskapet:
- Ungdomsplassen og ungdomskontakten slås sammen til en forebyggende ungdomsgruppe. Alle ansatte jobber både oppsøkende ute og ungdomsplass inne. Gruppen totalt styrkes med stillinger og midler til drift og leie av lokaler.

- Dette har vi gjort:
 - Økt stillinger
 - Brukt penger på drift av lokalet
- Opprinnelig: andre tjenester hadde faste treffetider, men på grunn av mindre interesse enn antatt trakk tjenestene seg ut.
- Binder nå opp tiden til ungdomskontaktene, ønskelig å bruke disse ressursene der det er behov.
- Jobbe lurere sammen.
- Lokalet er ikke spesielt egnet, ment som et testprosjekt.
- Målsettingen med Ungdomsplassen har aldri vært ment å være en fritidsklubb.

- Tiltak er utprøvd og erfaringer innhentet.
- Måten å jobbe på skal videreføres i en samordning med sektor Helse og omsorg og Teknisk og kultur. Dette innenfor dagens organisering og tildelte budsjetter.
- Familiens hus metodikken vil være hensiktsmessig å bruke for å ivareta erfaringene. Det vil i tiden fremover arbeides for å systematisere arbeidet slik at ungdommene fortsatt har et tilbud selv om det ikke er samme sted.

- Tall:
 - Mottatt bekymringsmeldinger i 2021: 466
 - Hittil i 2022: 244
 - Barn som mottar hjelpetiltak: 150
 - 18-25 år: 24
 - Barn med omsorgstiltak: 45
 - Barn plassert i institusjon: 5
 - Barn vi har tilsynsansvar for: 86

- Samtaler/veiledning
- Foreldreveiledning
- Familieråd
- MST
- Miljøarbeid
- Samarbeid med andre instanser; som f.eks skole, politi, Konfliktrådet, helsesykepleier, ungdomskontakt, UngInvest, Familievernkontoret.
- Fosterhjem/institusjon
- Ettervern frem til fylte 25 år.

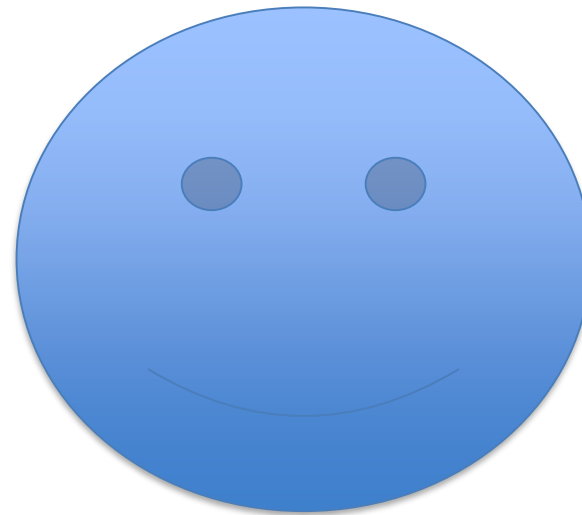
Barnevernreformen gjelder ikke bare for barneverntjenesten, men vil påvirke kommunenes helhetlige arbeide for *Tidlig innsats* overfor barn og familier..

Det er en oppvekstreform

Den handler om oss alle.

- Målet er at kommunene skal øke innsatsen og vekten på det forbyggende arbeidet .

- Mer ansvar til kommunene og nærhet til familienes behov lokalt, vil gi best hjelp.
- Tidlig innsats er en investering i innbyggernes velferd som kan spare kommunen for mer inngripende og kostbare tiltak senere.

Hovedmål med reformen:

- Kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging
- Hjelpen skal bli bedre tilpasset barn og familiers behov
- Rettssikkerheten til barn og familier skal bli godt ivaretatt
- Ressursbruken og oppgaveløsningen i barneverntjenesten skal bli mer effektiv

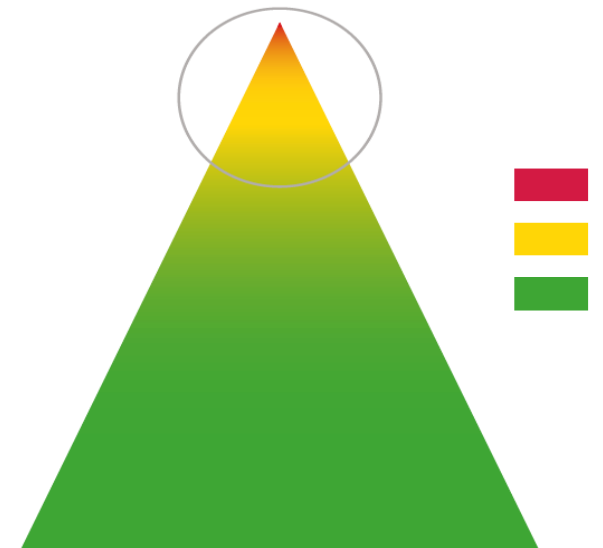
- Mange familier har behov for hjelp fra flere sektorer i kommunen samtidig
- Det vil være av avgjørende betydning for reformen med samarbeid med:
 - barnehage
 - skole
 - helse- og omsorgstjenester
 - Familievernkontoret
 - Nav
 - andre aktuelle instanser familien har kontakt med

- Snakke med barna!
- Bruke færre statlige tiltak, bygge opp lokale
- Rekruttere større andel fosterhjem i familie og nettverk lokalt
- Ha god oversikt over eksisterende tiltak i kommunen
- Søke samarbeid med andre kommuner der det er hensiktsmessig
- Godt samarbeid og samhandling tverrfaglig i kommunen
- Ta kontakt med tjenestene selv, ikke overlatt initiativet til dem

- Mange faktorer kommer i veien for endring i våre familier f.eks: økonomiske problemer, psykisk uhelse, kroniske sykdommer, rus problematikk, bolig utfordringer, jobb utfordringer m.m.
- Familiene trenger hjelp til ovennevnte før og/eller parallelt med tiltak fra barneverntjenesten
- Ofte meget sammensatte behov
- «det trengs en landsby for å oppdra et barn»

- Nye reformen krever at vi endrer hvordan vi jobber med familiene våre
- Legge vekt på forebygging og tidlig innsats
- Endrende tiltak i hjemmet
- Tverrfaglig samarbeid for familier i krise - Familiens hus
- Mål om færre plasseringer utenfor hjemmet
- De barna vi må plassere skal vi følge lokalt og tettere
- Fokus på oppfølging av biologiske foreldre under plassering

Matchbox; Innspill til Høring 16.juni 2022

Utgangspunkt: Oppdraget/bestillingen gitt i kommunestyret

«Avklare hvordan de samlede ressursene kan benyttes best mulig gjennom samarbeid med de ulike aktørene som arbeider med de problemstillingene som gjelder ungdom som faller utenfor det vanlige utdanningsløpet og i etterkant av utdanningen».

Hva ønsker vi å formidle?

Fortsatt behov for et utholdende lavterskeltilbud til unge, selv etter økt innsats fra NAV

Å fortsette med dagens organisering av Matchbox har ingen hensikt

En videreføring av «Matchbox funksjonen» bør derfor skje i kommunal egenregi, i tett samarbeid med relevante kommunale enheter og NAV

Erfaringene til Matchbox må tas vare på

Pluss: Utfordringen med unge utføre må også få fokus

Hvorfor har det ingen hensikt å fortsette dagens organisering av Matchbox?

Matchbox har gradvis fjernet seg fra det som var hovedintensjonen med etableringen: *Løfte og motivere unge*, slik at de kan håndtere, ha nytte og glede av et NAV Stat tiltak

Det har ingen hensikt at det er «like» dublerende tiltak for å få folk i jobb eller utdanning

Med dagens rammebetingelser og organisering når ikke Matchbox viktige målgrupper

Hva kjennetegner målgruppen Matchbox har jobbet med?

Sammensatte utfordringer

85% ikke fullført VGS

Lang erfaring med flukt fra krav

Lav byråkratisk kompetanse

130 (100+30) Lite nettverk,
bor alene

Jeg er helt i kjelleren. Møkkete, har ikke dusjet. Vil ikke at noen skal se meg så ynkelig som dette, orker ikke. Er visst ikke registrert som jobbsøker lenger.. Vet ikke hva som skjer nå. Tør ikke snakke med NAV..

Våre erfaringer etter 3 ½ år og dialog med 130 ungdommer

Ungdommens eget sted;
egen identitet

Fokus på styrker, talent og
muligheter

Mestre livet for å mestre
skole/jobb

Utholdende lavterskeltilbud

Gruppedynamikk:
Ungdom lærer av- og hjelper
hverandre

Matchbox har gitt meg tiden jeg trenger

Deltaker, Matchbox

Mye bra i forslaget til utredningen

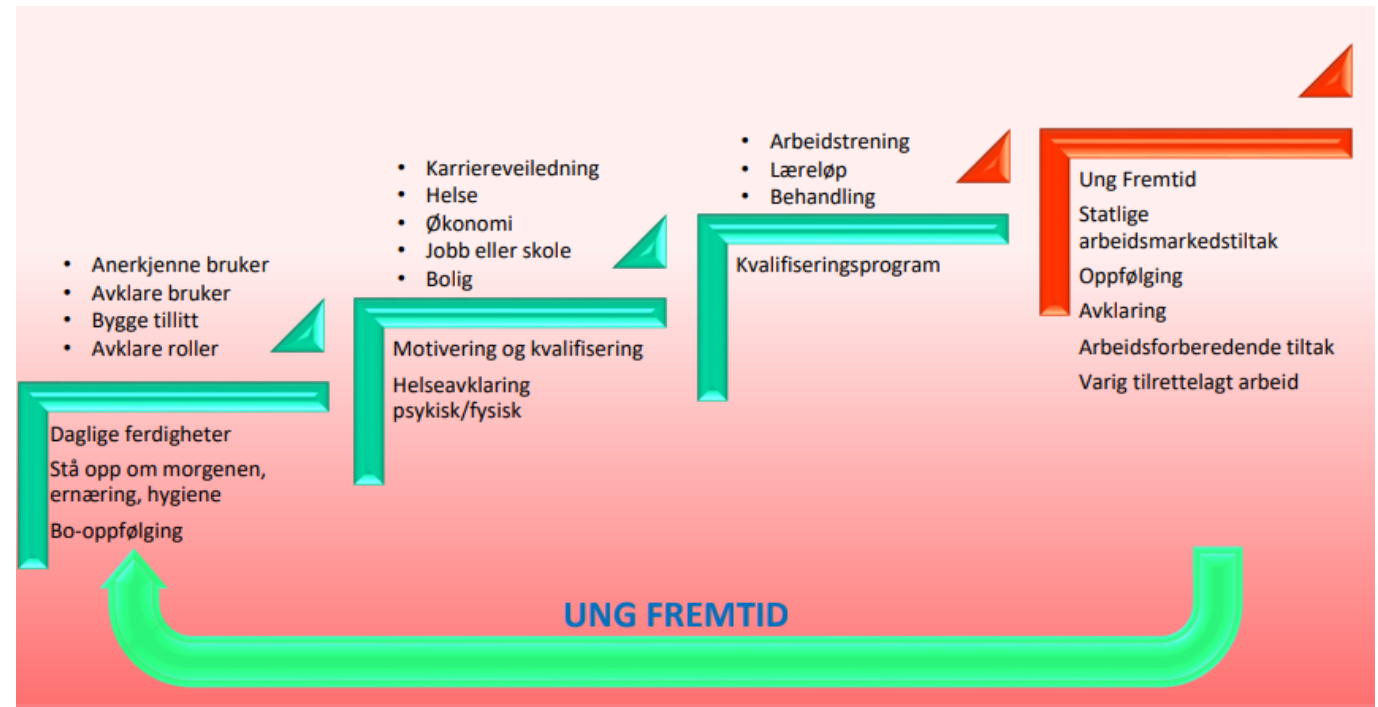
Stort ungdomsteam

Oppfattes å ha et større fokus på utdannelse enn Aktiv Ung

Jobbspesialister, næringslivsarbeid som vil fokusere mot målgruppen

Positivt for kommunens økonomi at NAV inkluderer daglige ferdigheter, ernæring, hygiene osv.

Fokusert ungdomstiltak – samler unge med liknende behov

Det er fortsatt behov for et Utholdende LavterskelTilbud

Målgruppe 1: Tiltak og arbeid hvor NAV sitt tilbud ikke er tilstrekkelig

Målgruppe 2: Tiltak/arbeid for de som ikke er registret/dialog med NAV
(NEET)

Målgruppe 3: Drop-Outs under 18 år som ikke får annet tilbud

Mulig målgruppe 4: Sosialhjelpsmottagere under 30 år som ikke vil få tilbud via Ung fremtid eller annet tilbud fra NAV (kommunene har plikt om å stille vilkår om aktivitet for denne målgruppen)?

Målgruppe 1: Sosialhjelpsmottakere hvor NAVs tilbud ikke er tilstrekkelig

50 % av de unge vil ikke kunne følge eller ha nytte av Ung Fremtid

Trenger først fokus på å mestre livet

80/20 regelen - skreddersøm

Hva trenger målgruppen:

- Ekstra tid
- Time –Out: mulighet til å komme tilbake, ikke avsluttes.
- Bredt perspektiv på å mestre livet
- Gode relasjoner
- Tilpassede forventinger og krav

Målgruppe 2 – NEET; Unge på Ringerike som ikke er registrert hos NAV

Tall fra arbeidskraftsundersøkelsen (AKU, 2021): 7,4 prosent av befolkningen i alderen 15-29 år (mer enn 75 000 personer) i kategorien NEET; «Not in Employment, Education or Training»

I 2020 fordelte NEET seg med 52 % på ulike velferdsordninger, mens de **resterende 48 prosentene hadde ukjent status**; ikke kjent tilknytning til arbeid, utdanning eller velferdsordninger.

Allmenn bekymring: at koronakrisen har rammet denne målgruppen unge spesielt

Selv om de ikke er registret hos NAV, er de et kommunalt ansvar og mye av kostnadene for målgruppen tilfaller kommunene.

Hvor mange på Ringerike er i NEET målgruppen uten å være registrert på NAV?

Målgruppe 3: Drop-outs, skole/jobb under 18 år som ikke får annet tilbud

NAVs ansvar starter ved fylte 18 år

Skoler legger ned store ressurser for å forebygge – hva med de mellom 14 -18 år som har- eller er på vei til å falle ut

Finne løsninger mellom skole, kommune, fylke og andre involverte på individnivå

Matchbox har blitt kontaktet av ungdom selv, foreldre/foresatte, VGS og fastleger om denne målgruppen.

Hvor enkelt er det å finne frem i totaltilbudet?

Antallet og veksten i unge uføre er også en lokal kjempeutfordring

Oppfatter at det er ca. 200 under 30 år som mottar uføreytelse på Ringerike. En økning siste årene.

Å få flest mulig av disse i aktivitet, arbeid og bort fra uføretrygd er en betydelig utfordring.

Vårt anslag; ca. 100 har et tilbud om aktivitet eller arbeid via Aurora, VTA og VTO.

Samlokalisering mellom Aurora og Menova er et godt utgangspunkt for videre arbeid.

Aktivitets og
arbeidssenter

VTA i AI
bedrift

VTA
hospitering

VTO

Lønnstilskudd

Ordinær jobb

Vår oppfordring og utfordring til dere

Folk flest forholder seg til

Arbeid og lønn, **Idrett**, **Utdanning**, Sparing, **Lån**, Kreditorer,
Bolig, **Kulturtilbud**, Søknader, **Skjema**, Fastlege, **Psykolog**,
Spesialhelsetjeneste, **Lov & rett**, **Kollegaer**, **Nettverk**, **NAV**, **Skatt**
& avgift, **Lag & foreninger**, **Bil & førerkort**, **Krav & forventninger**,
Samfunn & politikk, **Nyheter & media**, **Velferd & bærekraft**,
Borgerplikt..

Kommunalt
lavterskeltilbud

Ressursbruk på *ikke-lovpålagte* oppgaver er ikke enkelt

Skal kommunen bruke ekstra midler bør ungdom komme høyt på listen

POLITIET

Sør-Øst politidistrikt

Temamøte om tjenester og tiltak for ungdom i Ringerike

16.06.22

Forebygging som politiets hovedstrategi (2021-2025)

Polittiloven § 1.

Politiet skal gjennom forebyggende, håndhevende og hjelpende virksomhet være et ledd i samfunnets samlede innsats for å fremme og befeste borgernes rettssikkerhet, trygghet og alminnelige velferd for øvrig.

Politiinstruksen § 2-1.

I ethvert tilfelle gjør politiet størst nytte for seg hvis det på forhånd lykkes i å forebygge eller avverge lovbrudd eller ordensforstyrrelser.

Dette strategidokumentet gir retning for gjennomføringen frem mot 2025 med følgende ambisjoner:

- Bidra til en mer enhetlig forståelse av og tilnærming til forebygging i politiet.
- Forankre at forebygging er et felles ansvar for alle fagområder og funksjoner i politiet.
- Tydeliggjøre behovet for samarbeid og samhandling for å styrke det forebyggende arbeidet, både internt i politiet og med aktører utenfor politiet.

Forebyggende gruppe:

- Arbeidsoppgaver:
 - Etterforsker alle saker hvor gjerningspersonen er under 18 år
 - ❖ Oppfølging av alternative straffereaksjoner som påtaleunntatelse med villkår, ungdomsstraff/ungdomsoppfølging og konfliktråd.
 - Deltar på møter av forebyggende karakter med eksterne aktører som kommune, skoler mm.
 - Kjører forebyggende politipatrulje (sivilt og uniformert)
 - Informasjonshåndtering for å skaffe kunnskapsgrunnlag.
 - ❖ Hele stasjonen skal bidra i det forebyggende arbeidet
 - Kontaktpunkt for Hønefoss politistasjon på forebyggende fagområder i GDE Buskerud (Radikalisering, etterretning, KUBA mm)
- Kunnskapsbasert politiarbeid (KUBA)
 - Forebyggende arbeidsmetodikk
 - ❖ Identifisere og prioritere en kriminalitetsutfordring
 - ❖ Beslutte og gjennomføre tiltak som gjelder hele stasjonen (helst i samarbeid med eksterne)

Registrert kriminalitet U18:

Ringerike kommune	2018	2019	2020	2021
VINNING	22	23	8	22
VOLD	5	15	20	18
NARKOTIKA	14	10	11	6
TRAFIKK	13	7	16	13
SKADEVERK	3	1		
SEDELIGHET	8	5	7	3
ANNEN	23	7	9	6
ØKONOMI		5	2	7
Sum	88	73	73	75

Dagsaktuelle saker/trender i Ringerike

- Hvordan påvirker to år med nedstenging situasjonen i ungdomsmiljøet?
 - Kartlegging av ungdomsmiljøet etter siste gjenåpning
 - En synlig gruppering av ungdom som "hang" rundt i byen. På det meste 15-20 stykker i alder 14-16 år fra forskjellige skoler i kommunen.

Utvikling i atferd:

- Ungdomsstreker som kasting av snøball, klatring på tak osv.
- Skadeverk
- Informasjon om misbruk av narkotika blant 4-5 av ungdommene nå nylig.

Utvikling av saker/hendelser politiet er kjent med:

- 07.04.22-20.04.22: 2 forhold
- 21.04.22-04.05.22: 8 forhold
- 05.05.22-18.05.22: 6 forhold
- 19.05.22-01.06.22: 2 forhold
- 02.06.22-15.06.22: 1 forhold

- 8 forhold er anmeldt, 4 forhold er sendt rett til konfliktrådet og 7 forhold er ikke anmeldt.
- Vi har pr nå 16 ungdommer som mistenkes for ett eller flere forhold

- Utviklingen er positiv takket være godt samarbeid med foreldre/foresatte, skole, SLT, mfl.

Andre saker:

- Vold/trusler i ungdomsmiljøene (KUBA prioritet)
 - Deling av videoer av ungdom i sårbare situasjoner (exposed kontoer)
 - Nasjonal trend, få tilfeller i Ringerike.
 - Ofte starten på en langvarig konflikt
 - Ungdom på institusjon/beredskapshjem mm (plassert fra andre steder i landet)
 - Skolene og skolens område sentrale spesielt i tiden med restriksjoner.
- Trafikk:
 - Noen forhold hvor mindreårige kjører bil
- Narkotika:
 - Jobber mot de som selger eller påvirker ungdom til å bruke narkotika
 - To sentrale aktører fra 2021 er borte fra Hønefoss.
- Vinning:
 - Tiktok trend "borrowing" hvor man filmer og deler video at man stjeler.
 - Flere tilfeller i Ringerike
- Bedrageri/svindel/utpressing
 - Selger varer

Indikatorer for når det blir begått kriminalitet

- Steder med fravær av trygge voksne
- Fravær av en eller begge foreldre/foresatte
 - Fravær av gode mannlige rollemodeller?
 - Språkproblemer? Sørger vi for at foreldre som ikke snakker norsk blir spilt gode?
- Kjeder seg/gruppedynamikk
- Gutter?
 - Med unntak av tyveri
- Sliter med å tilpasse seg skole/fritidsaktiviteter mm.
 - Tilbud tilpasset ungdommen eller skal ungdommen tilpasse seg tilbudet?
- Bruk av lovlige og ulovlige rusmidler
 - Starter tidlig
- SoMe (diverse utfordringer, trender)

Faktorer vi må ta høyde for som vil påvirker situasjonsbildet

- SoMe – påvirkning trender
 - Barn/unge har mye glede av SoMe
 - Eksempel: Tyveri, exposedkontoer mm.
- Fenomenet "Snitching", tysting
 - Stoppe negativ utvikling, håndtere informasjon fra barn/unge på en klok måte
- Uavklart situasjon rundt rusreform?
 - Rusreform (nedstemt), RA rundskriv, HR dom, RA rundskriv og avventer forebyggings og behandlingsreform fra stortinget som forventes klar i 2023
 - Klar retning fra straff til hjelp når det gjelder rusavhengige og narkotika til eget bruk.

POLITIET

Sør-Øst politidistrikt

Epost: post.sor-ost@politiet.no

www.politiet.no

UngInvest AlB er en læringsarena for ungdom og nasjonalt vitensenter for styrkebasert læring

Levende, likeverdige læringsfellesskap

Motivere , beholde og rekruttere ungdommer til videregående opplæring eller arbeid.

Øke gjennomføring av vgo

Unglvest ALBs visjon er:

I et trygt, styrkebasert og humørfyllt miljø lærer vi sammen hver dag og alle læringskollegaene bidrar på sitt beste i et likeverdig læringsfellesskap.

Hensikt

Alle ungdommer finner sin vei i utdanningssystemet, gjennomfører og ender opp med jobb, egen inntekt og gode liv.

FINANSIERT AV VIKEN FYLKESKOMMUNE

- Kongsberg
- Midtfylket
- Ringerike
- Drammen
- Hallingdal

230 -250 unge læringskolleger
16-24 ÅR

KONTINUERLIG INNTAK
FLEKSIBLE LÆRINGSLØP

SAMARBEIDSAVTALE MED Kronprinsparets fond i 10 år
Støtte fra Egmont fonden i fire år

Oversikt over antall kursdeltakere, samarbeidselever og alternativ vg3 i skole

2012/2013	186 ungdommer	(60 samarbeidselever
2013/2014	171 ungdommer	(40 samarbeidselever)
2014/2015	185 ungdommer	(41 samarbeidselever)
2015/2016	232 ungdommer	(65 samarbeidselever, 5 grunnskole)
2016/2017	216 ungdommer	(75 samarbeidselever, 19 alt vg 3)
2017/2018	229 ungdommer	(84 samarbeidselever, 28 alt vg3)
2018/2019	256 ungdommer	(61 samarbeidselever, 27 alt vg3)
2019/2020	232 ungdommer	(62 samarbeidselever, 27 alt vg3)
2020/2021	237 ungdommer	(87 samarbeidselever, 18 alt vg3)

Resultater fra etterundersøkelse

Svarprosenten 2020: 87%

2021: 89%

(I prosent)	2010	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Utdanning/arbeid:	75	79	85	78	87	83	82	85	87	86
Utdanning:	69	70	78	71	73	73	69	66	77	69
Positiv aktivitet:	90	91	95	93	91	90	91	95	97	93

DNV 2013 og 2017 Samfunnsnytttemåling:
1 krone inn 4 kroner tilbake

Appreciative Inquiry og positiv psykologi

AI handler om å jobbe på en slik måte at man får fram potensialer hos mennesker og i organisasjoner som man (på et tidligere tidspunkt) ikke tror er tilstede.

(Linley, Harrington og Garcea 2010)

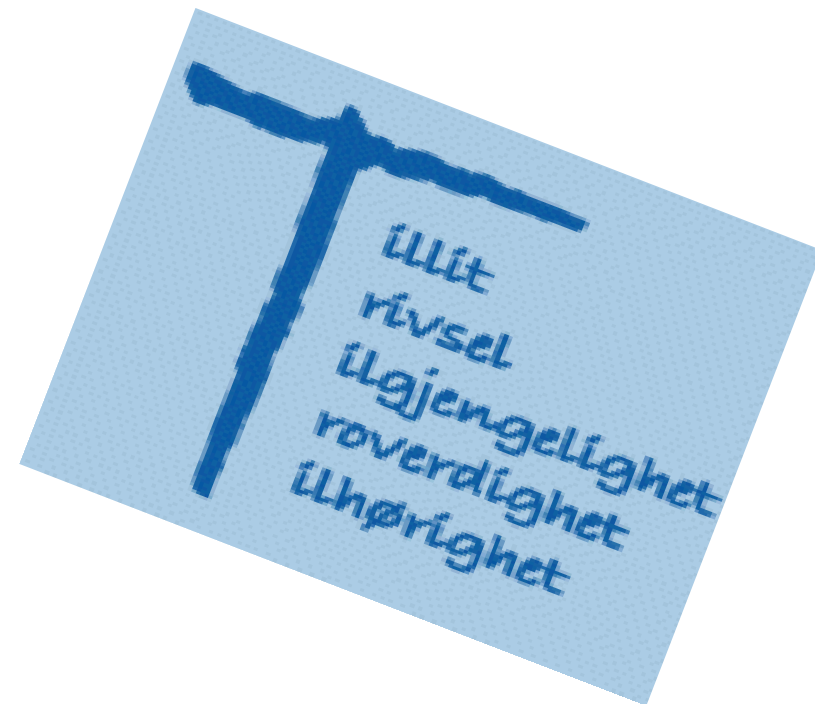
Positiv psykologi handler om det vitenskapelige studie av menneskets trivsel og en metode for å fungere optimalt.

(Biswas-Diener 2011)

KULTUR OG VERDIER I UNGINVEST AIB

- Ønsker å øke tryggheten i arbeidsmiljøet og læringsmiljøet.
- Ønsker et miljø hvor vi støtter hverandre optimalt og gjør hverandre bedre og bedre.
- Ønsker en kultur preget av rom til å feile underveis, og hvor det også er lov å si hva vi er gode til - og undre oss over hvorfor vi lykkes.

RAUS
NYTENKENDE
SAMSKAPENDE

UngInvest AIB Avdeling Ringerike

- har følgende verksteder hvor det undervises i deler av de nasjonale læreplanene.

- Kantine m/salg og service
- Mekanisk verksted
- Treverksted
- Design og medieverksted
- Makerspace
- Pedagogisk verksted

Produksjon for salg og utplassering i bedrift

Norges mest fleksible læringsløp

KURSDELTAKER: BRUKER IKKE AV RETTEN TIL VGO.

- Kan søke gjennom ordinært skolesøk
- Inntak hele året. Ved skoleavbrudd, i løpet av 2 dager.

SAMARBEIDSELEV – SKOLEN ANSVARLIG

- Søker via inntakskontoret til videregående skole.
- Sakkyndig uttalelse fra PPT
- Hele eller deler av opplæringen blir lagt til UnglInvest
- Opplæringen kan overføres til UnglInvest i løpet av året

ALTERNATIV VG3 i SKOLE FOR LÆREKANDIDATER

200 – 250 UNGDOMMER MED EN HEL HAUG RESSURSER ER I UNGINVEST AIB

- Ønsker ikke å starte i vgs.
- Vet ikke hva de vil bli.
- Kom ikke inn på ønsket studieprogram.
- Avklaring, motivering og forberedelse til vgo eller arbeid
- Lære mer fellesfag.
- Eksamen på grunnskole eller vgs-nivå, privatist.
- Små eller store utfordringer
- Behov for å bli sett, hørt og forstått, anerkjent og respektert

En annen måte å beskrive målgruppa – sårbar ungdom

	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/21
ADHD/ADD	72	54	55	67
Angstrelaterte vansker	57	74	86	88
Psykiske diagnoser	55	68	87	83
Autisme/Asperger/Tourette	35	32	46	40
Lese- skrive- matematikkvansker	38	26	28	39
Store generelle lærevansker	23	20	8	

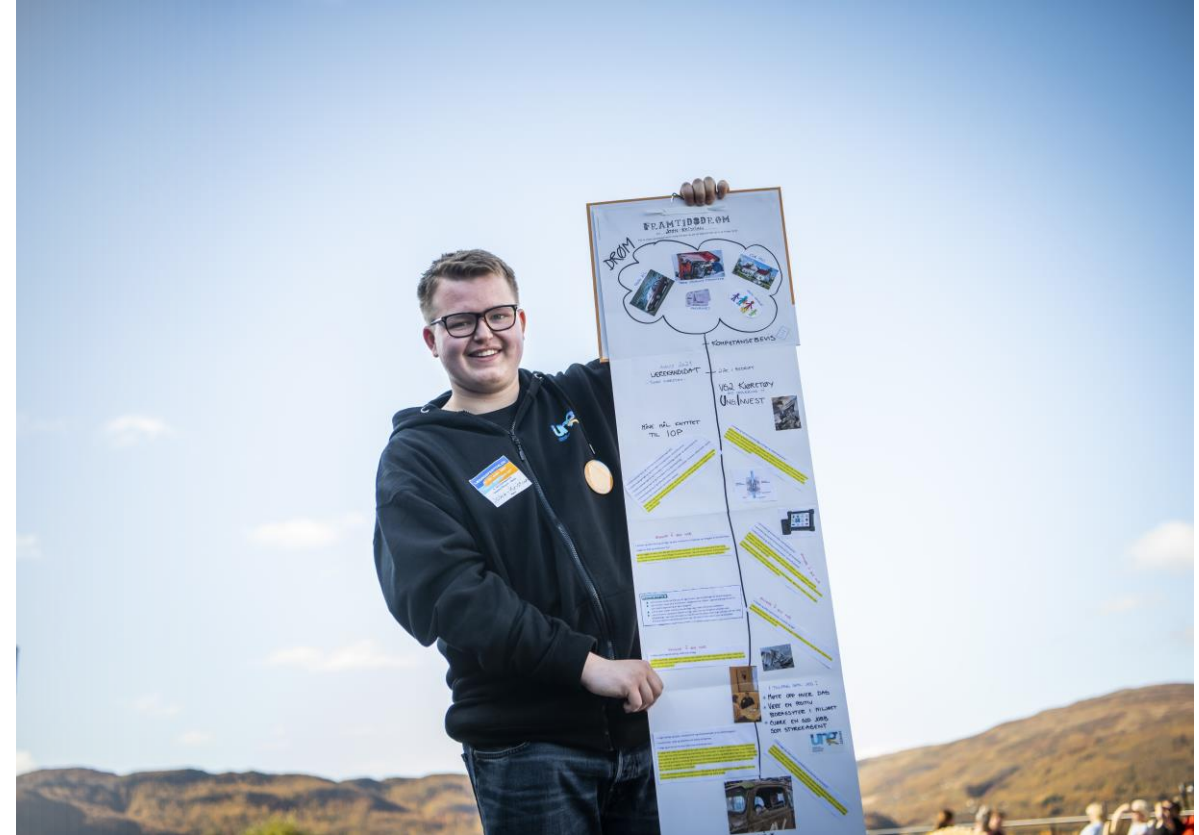
En ungdom kan ha flere av vanskene.

(20%) 27% av ungdommene fikk oppfølging av barnevernet

(47%) 60% fikk oppfølging av psykiske helsetjenester.

Veikart som verktøy

- Veikart brukes som visuelle karriereplaner
- Det er et levende dokument, viktig å ta frem veikartet og hele tiden tak i drømmen
- Visualiserer elevens drøm, mål og delmål,
- Hvem gjør hva og når.
- Feiringer av suksesser underveis.
- Målene ungdommen har satt seg er tydelige for elev, lærer og medelever.
- Viktig at man eier veikartet og målene som står der.
- Ved hjelp av veikart blir drømmer omgjort til konkrete handlinger.

TAKK FOR OSS!

Kontakt oss gjerne for besøk, omvisning eller for å bruke oss som møtelokale for egne møter.

Avd.leder Heidi Weisten, tlf. 90054403, heidiwe@viken.no

Rådgiver Kine Anett Præsius, tlf. 46849905, kinep@viken.no

Hjemmeside: [UngInvest - AIB \(viken.no\)](https://unginvest-aib.viken.no)

Temamøte Ungdom 16.juni

Slå koordinatør Karianne Berg

Strategi og prioritering

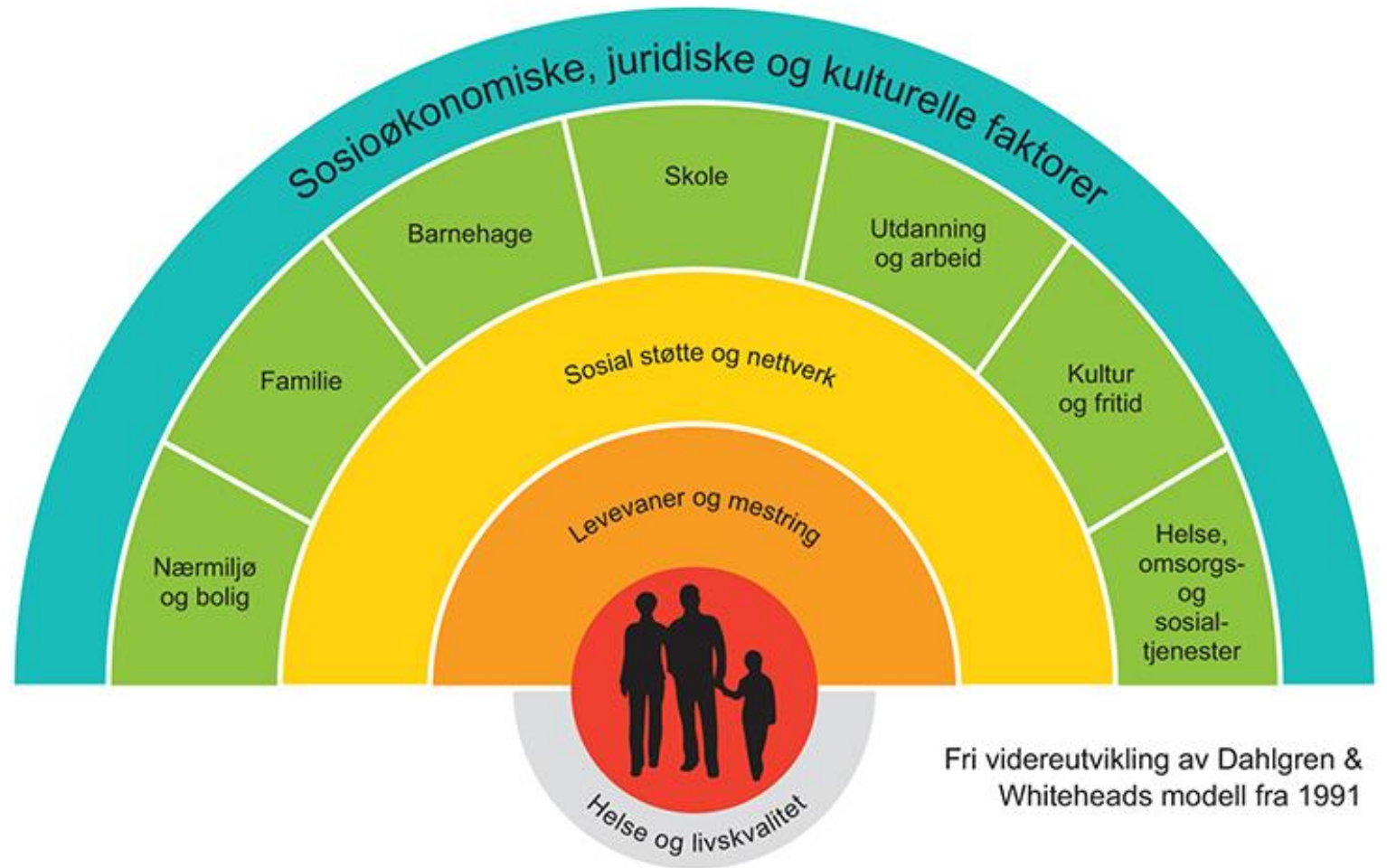
Strategi:

- Tidlig innsats
- Kvalitet og kompetanse, forskningsbasert utviklingsarbeid
- Samhandling mellom tjenestene
- Medvirkning

Prioriteringer:

- Sektor organisering og temaplaner som gir best effekt på sambruk ressurser og treffsikre tiltak
- Temaplaner: Vold i nære relasjoner og Radikalisering og voldelig ekstremisme
- Tverrfaglig og forebyggende innsats
- Forhindre utenforskap
- Målrettet kompetanseutvikling
- Digitale strategier og planer med rett verktøy

Laget rundt barnet

Ungdata 2021

Ungdomskolen

Barneskolen

Fakta om undersøkelsen i Ringerike kommune

Undersøkelsen ble gjennomført i perioden
Februar - mars

Hvem som deltok i undersøkelsen
Elever fra 8. til 10. trinn

Antall elever som deltok
825

Svarprosent
82

Fakta om undersøkelsen i Ringerike kommune

Undersøkelsen ble gjennomført i perioden
Mars

Hvem som deltok i undersøkelsen
Elever fra 5. til 7. trinn

Antall elever som deltok
868

Svarprosent
85

Ungdata 2021

Ringerike kommune

KORUS
NORD

KoRus-Øst
Kompetansesenter rus – region øst

KORUS
OSLO

Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

KoRus Vest
Bergen

KoRus Sør
Blå Kors Borgestadliniken

Ungdomstrinnet

© OsloMet, Velferdsforskningsinstituttet NOVA, 2021
NOVA - Norwegian Social Research
www.oslomet.no/om/nova

Ungdata 2021

- Undersøkelsen viser at det står bra til med ungdom. Er tilfreds med livet sitt. De aller fleste er fornøyd med foreldrene sine, lærere, skolen og lokalmiljøet.
- Ni av ti har en fortrolig venn og nesten alle har en venn å være med i skolen og fritiden. De fleste lever en aktiv fritid, der sosiale medier, dataspill, trening, organiserte fritidsaktiviteter, skolearbeid og det å være med venner preger hverdagen. Flertallet rapporterer om god fysisk og psykisk helse.
- Alt i alt; det store flertallet av ungdom har gode oppvekstvilkår og et liv preget av god livskvalitet.

Ungdata

Ringerike kommune

- Ungdom er noe mindre fornøyd med skolen de går på, og med lokalmiljøet der de bor
- Andelen som tror de vil fullføre vgs. og ta høyere utdanning er noe lavere enn landet som helhet
- Digital aktivitet på bekostning av fysisk aktivitet
- Mindre bruk av rusmidler enn landsgjennomsnittet

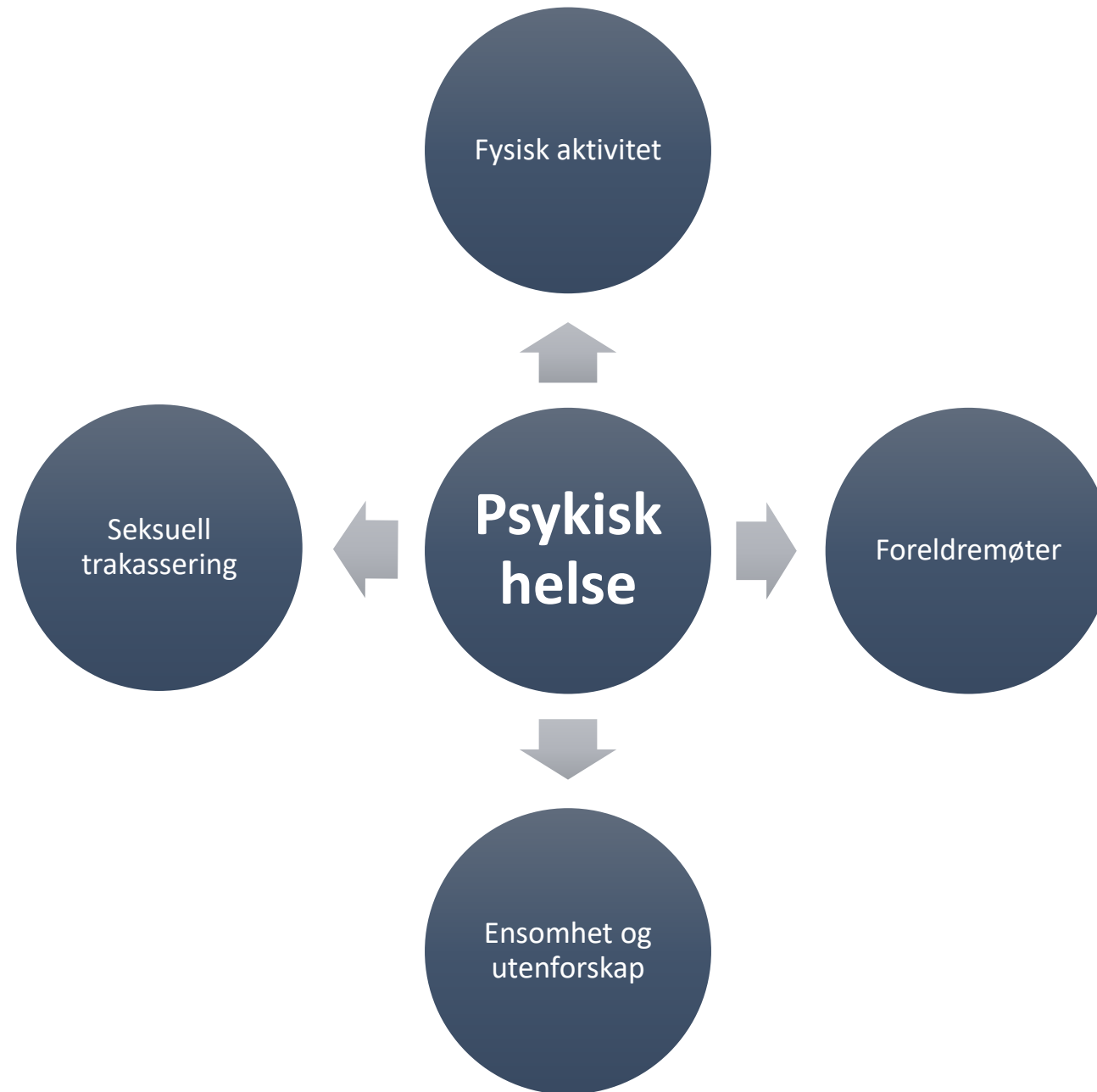
Resultater fra Ungdata-
Ringerike kom

Ungdata 2021

Psykiske plager har økt fra 14 % i 2017 til 19 % i 2021

Store kjønnsforskjeller, hvor jenter rapporterer mer press, stress og psykiske plager enn gutter

Flere oppgir å føle seg ensom og jentene er dobbelt så mye plaget enn guttene, dette til tross for at de fleste oppgir å ha minst én venn de kan stole på

Forvaltningsrevisjonen
psykisk helse og
rusarbeid januar 2022

- Kommunen bør vurdere om det er behov for i større grad gjennomføre systematiske evalueringer av tiltak som er iverksatt.
- Kommunen må fortsatt ha fokus på og sikre at det jobbes med å fange opp barn som pårørende og barn av voksne med rus og psykisk uhelse.

Tiltak

- **Øke tilgjengelige digitale mestringsverktøy**
- Økt satsning på Friskliv og mestringstilbud
- Prøve nærværsteam i grunnskole
- **Sikre hjelpetilbud til arbeid, psykisk helse og rus**
- **Styrke formalisering av samarbeidet mellom frivillige organisasjoner og offentlige tjenester**
- Utvikle lavterskeltilbud for psykisk helsehjelp til barn og unge
- Videreføre styrking av primærhelsetjenesten i kommunen
- **Videreføre samarbeidet med politiet**

Ung i Ringerike

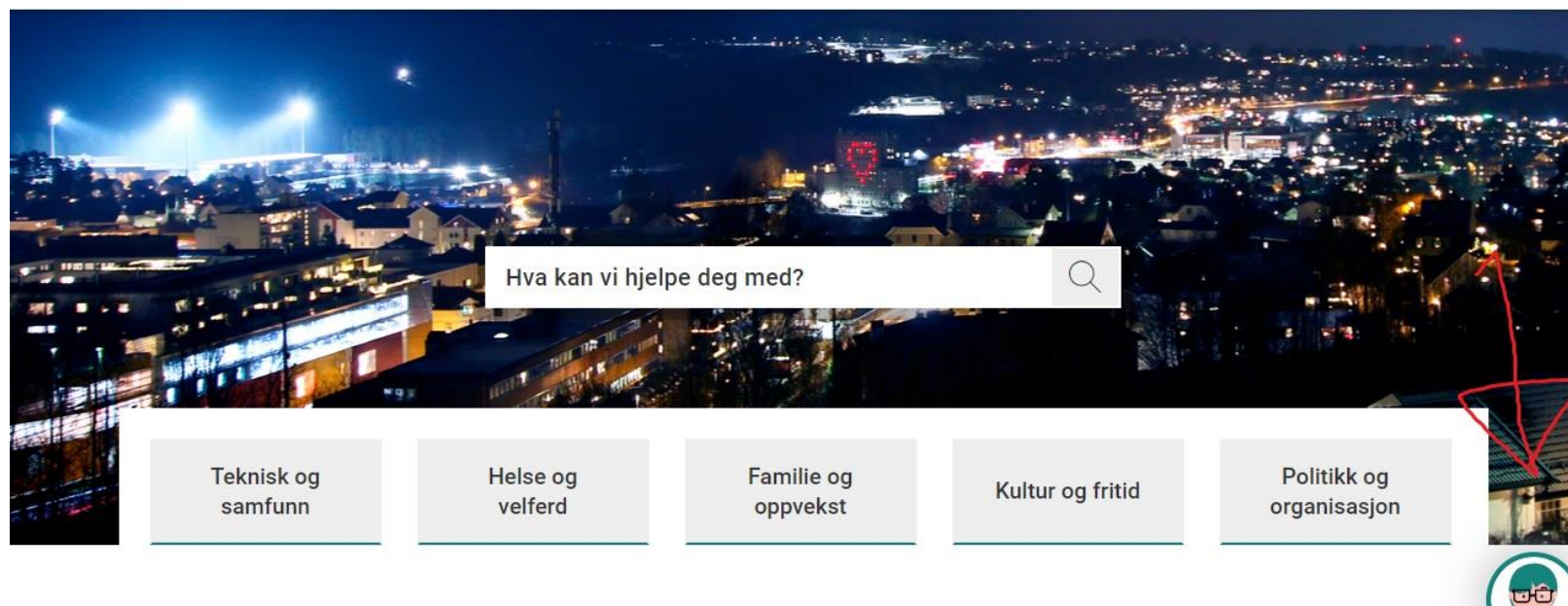
- Ung i Ringerike – Sammen for deg
- Frelsesarmeen
- Frivilligkoordinator
- Vi må prioritere tidlig....

Helsestasjonen, barnehagene og barneskolene. Tilstrekkelig og god bemanning, med god relasjonskompetansen.

- Vi, laget rundt barnet, må styrke foreldre som har behov for det.
- Oppvekstreformen, Kompetanseløftet, HOPP, Demografiskifte.

Forslag til nettside/app/søkemotor?

- www.ringerike.kommune.no/ungiringerike
- Forside:

Uorganisert ungdom?

- Ungdomsbilde
- Bilinteresserte folk
- Flere ønsker uorganiserte aktiviteter?
- Fosseparken – mer enn en skatepark

Takk for meg

NAV Ringerike - ungdomsavdelingen

- ▶ NAV skal bidra til at kommunens innbyggere over 18 år kommer ut i arbeid eller aktivitet, og gis sosial og økonomisk trygghet.

Ungdomsavdelingen ved NAV Ringerike

18 ansatte

Veiledere

Første møte med NAV. Jobber med kartlegging, veiledning, tiltak, arbeidsrettet oppfølging og økonomisk sosialhjelp. Generalister

Arbeidsavklaringsveiledere

Jobber med bruker som har nedsatt arbeidsevne på grunn av helsemessige utfordringer.

Jobbspesialister

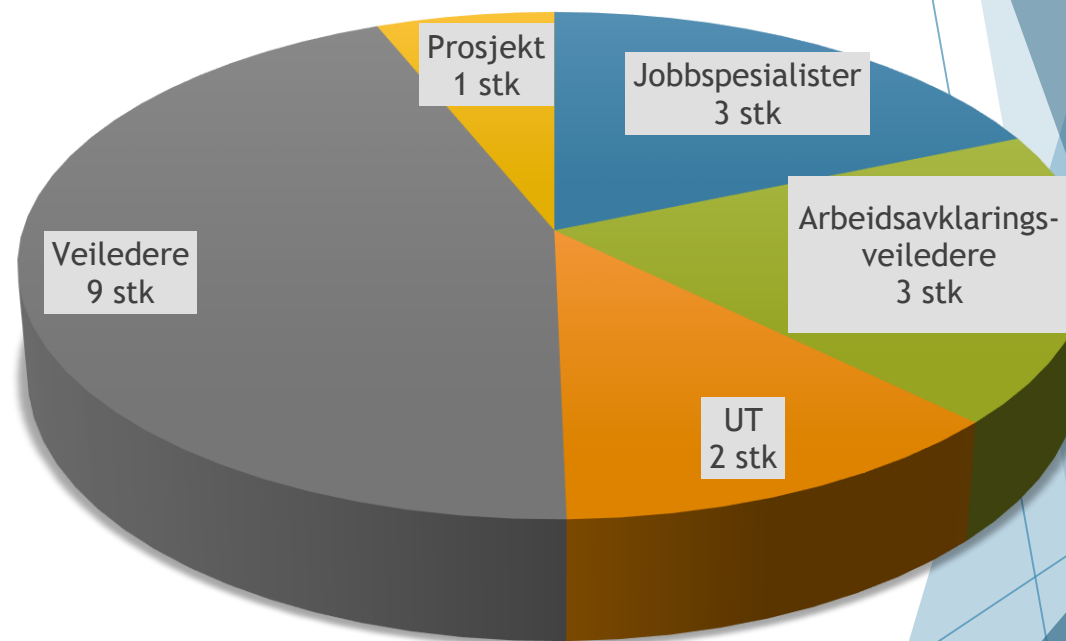
Tiltak i NAV som jobber etter SE-metodikk

UT - «utvidet og tett»

En kombinasjon av jobbspesialister og HOLF

Prosjekt med Rask psykisk helsehjelp

NAV-veileder i RPH - avsluttet 15.06.22

■ Jobbspesialister

■ UT

■ Prosjekt

■ Arbeidsavklaringsveiledere

■ Ordinære veiledere

Antall ungdommer

467 registrere ungdom

- ▶ 234 er i behov av tett oppfølging
- ▶ 233 hos ordinær veileder
- ▶ 163 har arbeidsavklaringspenger
- ▶ 54 har jobbspesialist
- ▶ 41 er i UT
- ▶ 80 har dagpenger
- ▶ 34 med sosialhjelp som eneste inntekt
- ▶ 58 som mottok sosialhjelp generelt

I tillegg

- 110 sykemeldte
- 182 uføre

Ungdom registrert hos NAV

Mai 2022

467 registrerte

- ▶ 34 med sosialhjelp som eneste inntekt
- ▶ 58 som mottok sosialhjelp
- ▶ 163 mottar arbeidsavklaringspenger

Mai 2018

543 registrerte

- ▶ 84 med sosialhjelp som eneste inntekt
- ▶ 164 som mottok sosialhjelp
- ▶ 139 mottok arbeidsavklaringspenger

Psykisk helse

- ▶ Ca. 75 % av ungdommen vi har registret har lettere, moderate eller alvorlige psykiske utfordringer
- ▶ Vi har et svært godt samarbeid med fastlegene, spesialisthelsetjenesten, enhet for psykisk helse- og rus og Fontenehuset
- ▶ I tillegg har vi selv stor kompetanse på psykisk helse og økt vår kompetanse på ungdom innenfor autismespekteret.
- ▶ NAV har også egne leger, psykologer og pedagoger som støttefunksjon

Hva jobber vi etter?

- ▶ Kommunebrev

<https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/samarbeid/for-kommunen/nyheter/kommunebrevet-for-2022-er-sendt-ut>

- ▶ Mål og disposisjonsbrev

<https://www.regjeringen.no/contentassets/ccfdb1de77a04e41ad4989825a70e315/tildelingsbrev-til-arbeids-og-velferdsdirektoratet-for-2022.pdf>

- ▶ Kommunens oppvekstprofil

[Oppvekstprofil-2022-nb-3007-Ringerike \(1\).pdf](#)

- ▶ Folkehelseinstituttet

[Kommunehelsa \(fhi.no\)](#)

- ▶ Bufdir

[Barn i lavinntekstfamilier \(bufdir.no\)](#)

- ▶ Forandringsfabrikken

<https://forandringsfabrikken.no/>

► Fafo-rapporter

<https://www.fafo.no/zoo-publikasjoner/fafo-rapporter/from-zero-to-hero>

► Virksomhetsstrategien NAV 2030

<https://www.nav.no/strategi>

► Statistisk sentralbyrå

<https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/sysselsetting/statistikk/arbeidskraftundersokelsen/artikler/norge-blant-landene-med-lavest-neet-andel-i-europa>

► Regjeringen

<https://www.regjeringen.no/no/tema/helse-og-omsorg/psykisk-helse/id11695/>

► Helsedirektoratet

<https://www.helsedirektoratet.no/rapporter/folkehelse-i-et-livsloppsperspektiv-helsedirektoratets-innspill-til-ny-folkehelsemelding/folkehelse-gjennom-livslopet-barn-og-unge/betydningen-av-gode-oppvekstvilkar>

Statsforvalteren

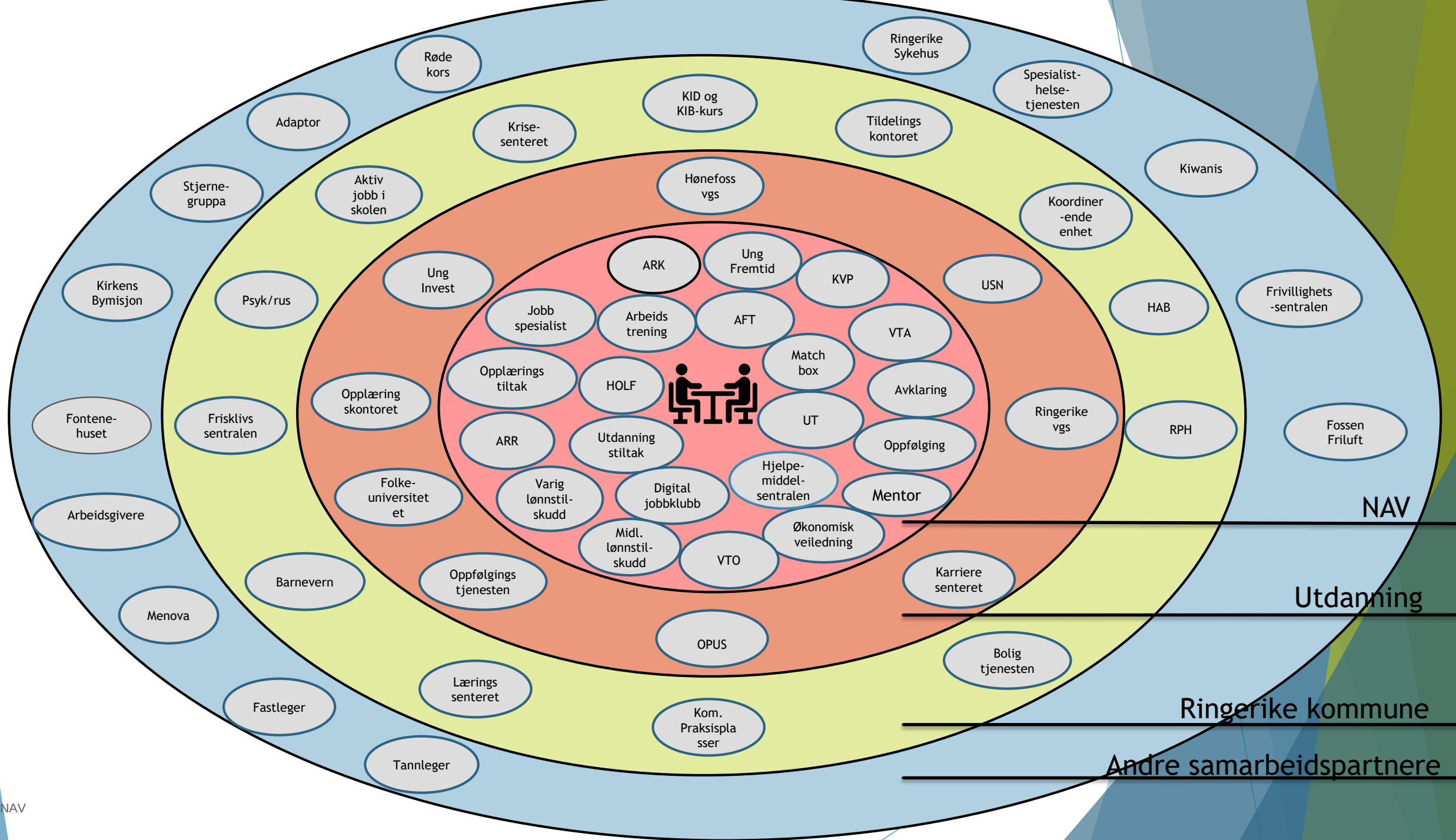
<https://www.statsforvalteren.no/innlandet/barn-og-foreldre/barnevern/utvikling-for-barnevernet/barnevernsreform/>

Vårt viktigste arbeid!

I møte med NAV

- ▶ Bli sett og hørt
- ▶ Bli trygg
- ▶ Bygge tillitt
- ▶ Respekt
- ▶ Ha tid
- ▶ Være tilgjengelig

Matchbox

Fra 1. januar 2017 ble det innført en plikt for kommunene til å stille vilkår om aktivitet for sosialhjelpsmottakere under 30 år gjennom en endring i sosialtjenesteloven.

Matchbox tiltaket startet opp for fullt i november 2018. Formålet var å gi sosialhjelpsmottakere tilbud om en arbeidsrettet aktivitet som kunne styrke mulighetene for overgang til arbeid og selvforsørgelse. Tiltaket er i praksis benyttet for unge under 30 for å møte kommunens forpliktelse til å tilby et aktivitetstilbud til de i aldersgruppen som mottar sosialhjelp.

2018 vs 2022

Ung Fremtid dekker nå behovet for lavterskeltilbud for ungdom

Plikten til kommunen er ivaretatt med dette tiltaket og forsterket ungdomsavdeling. Hver enkelt får et tilrettelagt tilbud der det er behov.

Ung Fremtid

- ▶ Startet opp 2. april 2022
- ▶ 23 stykker er i tiltaket per i dag
- ▶ De fleste har tilrettelagt løp som er tilpasset den enkelte.
- ▶ 60% formidling til arbeid eller utdanning siden oppstart.
- ▶ Målet er 76% formidlinger

Tiltaket Aktiv Ung hos Ifront hadde i desember 2021 formidling på 82%

Målene og planene for fremtiden

- ▶ Fortsette arbeidet vi gjør da vi ser resultater.
- ▶ Økt bruk av opplæringstiltak for ungdom for å dekke etterspørselen på arbeidskraft. En mismatch på hvem som er arbeidsledige og behovet på arbeidsmarkedet.
- ▶ Jobbe enda tettere med de med psykiske utfordringer og fortsette å øke vår kompetanse og samarbeid med andre aktører, og spesielt frivillige aktører.
- ▶ Starter opp prosjekt *Økonomi og Ungdom* i august 2022 som skal forebygge gjeldsproblematikk og hjelp unge utføre inn i eid bolig.
- ▶ Jobbspesialister i opplæringsløp.

Avslutning og takk!

RINGERIKE
nærmest det meste

RINGERIKE
KOMMUNE